

ISSN 2080-7759

Biuletyn
Uniwersalnej **K**lasyfikacji **D**ziesiątnej

R. **11**

Nr **3** (63)

Maj - Czerwiec **2018** r.

Poddziały wspólne języka =...

Pracownia UKD
Instytut Bibliograficzny
Biblioteka **N**arodowa

Aktualności

Master Reference File (MRF) translator

W 2013 r. Konsorcjum UKD zainicjowało tłumaczenie pliku wzorcowego UKD (MRF) na języki narodowe. Wersja kompletna pliku wzorcowego UKD zawiera 70.626 symboli UKD wraz z odpowiednikami słownymi w języku angielskim.

W okresie od 2013 roku przygotowano tłumaczenia w języku czeskim, słoweńskim, holenderskim, francuskim, hiszpańskim i chorwackim. Trwają również prace nad tłumaczeniem i udostępnieniem online wersji językowej polskiej. Do tej pory na język polski przetłumaczono 51.824 odpowiedników słownych, 2.303 not, 5.043 przykładów.

Adaptacją pliku wzorcowego na język polski¹ zajmuje się zespół, na który składają się pracownicy Pracowni UKD i Biblioteki Politechniki Białostockiej oraz Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Tłumaczenie i adaptację poszczególnych działów przygotowali również pracownicy Biblioteki Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach, Biblioteki Geologicznej Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie, Biblioteki Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Książnicy Kopernikańskiej, Biblioteki Instytutu Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, Centrum Informacji Naukowej i Bibliotek Akademickich w Katowicach oraz Inspektoratu Przepisów i Wydawnictw Polskiego Rejestru Statków w Gdańsku. Pracownia UKD korzysta także z konsultacji pracowników Zakładu Katalogowania Dziedzinyowego BN.

¹ Adaptacja MRF <http://www.bn.org.pl/dla-bibliotekarzy/ukd/adaptacja-mrf>

BIULETYN UKD NR 3 (63)

PODDZIAŁY WSPÓLNE JĘZYKA =...²

Poddziały wspólne języka służą do oznaczania języka, w którym dokument jest napisany bądź z którego lub na który jest tłumaczony³.

Poddziały wspólne języka stanowią wzorzec do rozbudowy działu 811 Poszczególne języki i działu 821 Literatura poszczególnych języków oraz poddziałów wspólnych rasy, narodowości i grupy etnicznej (=...), np.:

=133.1 Język francuski

811.133.1 Język francuski

821.133.1 Literatura francuska

(=133.1) Francuzi

Metoda zapisu pionowego

Poddziały wspólne języka w zapisie pionowym służą tylko do rozbudowy symboli z działów 811 i 821 oraz symboli poddziałów wspólnych rasy, narodowości i grupy etnicznej⁴.

Wyróżniamy następujące podkategorie poddziałów wspólnych języka:

=1/=9 Języki naturalne i sztuczne

=1/=8 Języki naturalne

=1/=2 Języki indoeuropejskie

=1 Języki indoeuropejskie Europy, np.:

=162.3 Język czeski

² J. Hys, J. Kwiatkowska, *Poddziały wspólne języka w Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiątej*, „Poradnik Bibliotekarza” 2018 nr 4, s. 12-13.

³ Poddziały wspólne języka zostały omówione w Poradniku UKD w rozdziale V.1 <http://www.bn.org.pl/download/document/1518529896.pdf>

⁴ Poddziały wspólne rasy, narodowości i grupy etnicznej zostały omówione w Biuletynie UKD nr 6/2012 <http://www.bn.org.pl/download/document/1452167234.pdf>

811.162.3 Język czeski
811.162.3 Literatura czeska
(=162.3) Czesi

=2 Języki indoirañskie. Języki nuristańskie i wymarłe języki indoeuropejskie, np.:

=214.58 Język cygański (romani)
811.214.58 Język cygański (romani)
821.214.58 Literatura cygańska (romani)
(=214.58) Cyganie, Romowie

=3 Języki wymarłe o nieznannej przynależności. Języki kaukaskie, np.:

=361 Język baskijski
811.361 Język baskijski
821.361 Literatura baskijska
(=361) Baskowie

=4 Języki afroazjatyckie. Języki nilo-saharyjskie. Języki nigero-kordofańskie. Języki khoisan, np.:

=413 Języki berberyjskie
811.413 Języki berberyjskie
(=413) Berberzy

=5 Języki uralo-ałtajskie, paleosyberyjskie, eskimosko-aleuckie, drawidyjskie i chińsko-tybetańskie. Język japoński. Język koreański, np.:

=511.12 Język lapoński
811.511.12 Język lapoński
811.511.12 Literatura lapońska
(=511.12) Lapończycy

=6 Języki austroazjatyckie. Języki austronezyjskie, np.:

=621 Język malajski

(=621) Malaje

=622 Język maoryski (maori)

(=622) Maorysi

=7 Języki indopacyficzne (nieaustronezyjskie). Języki australijskie, np.:

=71 Języki papuaskie

(=71) Papuasi

=72 Języki australijskie

(=72-81) Aborygeni australijscy

=8 Języki Indian, np.:

=821.173 Język Majów

811.821.173 Język Majów

821.821.173 Literatura Majów

(=821.173) Majowie

=9 Języki sztuczne, np.:

=922 Język esperanto

811.922 Język esperanto

821.922 Literatura esperanto

Poddziały syntetyczne poddziałów wspólnych języka

W ramach poddziałów wspólnych języka wyróżnia się poddziały syntetyczne z apostrofem:

=...’0 Pochodzenie i okresy rozwoju języka

=...’01 Okres archaiczny, np.:

- =412'01 Język egipski (staroegipski)
- =...'02 Okres klasyczny
- =...'04 Okres średniowieczny
- =...'06 Okres nowożytny, np.:
 - =14'06 Język nowogrecki, nowożytny grecki
- =...'08 Języki przywrócone do życia